

NIEUWSBRIEF

DECEMBER 2011

HET BESTUUR VAN DE HISTORISCHE VERENIGING TWEESTROMENLAND WENST HAAR LEDEN EN HAAR MEDEWERK(ST)ERS

EEN GEZOND EN GELUKKIG 2012

LEZING : GEOLOGIE EN GESCHIEDENIS VAN DE GELDERSE MAASDUINEN

Door Dr. H.Strijbosch (bioloog). Datum : 14 februari, 20.00 uur (zaal open 19.30) in Raadzaal Kasteel Wijchen, Kasteellaan 9 te Wijchen.

In de lezing wordt eerst ingegaan hoe op de rechteroever van de Maas zich een rivierduinlandschap ontwikkelde met een geheel eigen karakter. Bijzonder vooral qua waterhuishouding. Aandacht krijgt vervolgens welke vegetatie daar het gevolg van is geweest en tenslotte welk gebruik de mens van het gebied gemaakt heeft door de loop van de eeuwen.

VRIJWILLIGERS GEVRAAGD VOOR ONS DOCUMENTATIECENTRUM

In ons documentatiecentrum worden o.a. krantenknipsels bewaard van ons werkgebied. Dit omvat 5 Gemeenten t.w. Wijchen, Beuningen, Druten, West Maas en Waal en Heumen. Momenteel hebben we zo'n 35.000 knipsels verzameld. We zijn momenteel bezig een begin te maken met het digitaliseren van deze artikelen. Alles wordt ingevoerd in het Adlib programma wat door ons is aangeschaft.

Om dit te realiseren hebben we natuurlijk ook vrijwilligers nodig welke het scanwerk en het invoeren gaan doen. Momenteel wordt dit werk gedaan door 2 vrijwilligers binnen onze vereniging. Met deze personen kunnen we het huidige knipwerk bijhouden, maar blijft de rest liggen.

Wij zoeken dus enkele vrijwilligers welke op een donderdagmiddag of vrijdagmorgen ons hiermee kunnen helpen. Dat het een meerjarenproject wordt hebben we ons natuurlijk wel gerealiseerd, maar we vinden wel dat het door moet gaan. Onze vraag is nu wie wil ons hierbij helpen.

De werkzaamheden worden uitgevoerd in ons documentatiecentrum in het souterrain van het gemeentekantoor van Wijchen. Meer informatie hierover kunt u verkrijgen bij Henk Arntz, op maandagmiddag in het documentatiecentrum 024-6413012 of anders thuis 024-6411874.

DOCUMENTATIECENTRUM GESLOTEN OP PAASZATERDAG 7 APRIL 2012

GEVRAAGD:

Boek Johan van Os De gemeentegeschiedenis van Horssen 1811-1984.
Tweestromenlandreeks deel 9 (1987) voor Willeke Guelen 024-6751834.

VERSLAG VAN DE EXCURSIE NAAR ENKHUIZEN

Het lijkt alsof de weergoden de Historische Vereniging goed gezind zijn. Want opnieuw was het op de laatste dag van september waarop de jaarlijkse excursie plaats vond, prachtig weer. Dit jaar ging het naar Hoorn, Medemblik en Enkhuzen. Deze plaatsen liggen niet direct in onze omgeving. Juist daarom was het aantrekkelijk om mee te gaan. Bovendien kon je tijdens de busreis de contacten aanhalen, vernieuwen of gewoon even doorslapen. De eerste stopplaats was Hoorn, van waar een stoomtrein ons naar Medemblik bracht. Gewend aan snelheid en efficiëncy, gingen we terug naar de tijd van de stoommachine. Heel veel gebeurde hierbij handmatig: kolen scheppen, de overweg vrij maken enz.

Kalkovens in het Zuiderzeemuseum

Op het station stond de lorrie met koffers klaar om door de kruier naar de trein gebracht te worden. Wat een luxe, dat deed men toen nog. Tijdens de rit liepen enkele conducteurs in de kostuums van weleer de kaartjes te controleren. Je zou zo weer terug naar die tijd willen. In Medemblik aangekomen, kregen we even de gelegenheid om de benen te strekken en een beeld te krijgen van deze historische stad. Eén glimp is voldoende om voor jezelf nog eens terug te gaan om meer van deze stad en zijn omgeving te gaan bekijken.

Op de afgesproken tijd gingen we naar de haven van Medemblik. De boot "Friesland" lag klaar om ons naar Enkhuzen te brengen. Tijdens de anderhalf uur durende vaart hebben we heerlijk geluncht. Aangekomen in Enkhuzen, konden we Het Zuiderzeemuseum verkennen. In dit museum is een openlucht- en een binnenmuseum. Het weer was echter zo prachtig dat de meeste mensen buiten zijn gebleven. Er was veel te zien: hofjes, huizen, werkplaatsen uit dorpen rond de vroegere Zuiderzee, nu het IJsselmeer. Sommige huizen waren zelfs bewoond. In enkele werkplaatsen werd nog gewerkt als in vroegere tijden. Behalve het bekijken van de inrichting van de huizen, konden we ook spreken met de bewoners. Het was echt hard werken. De zeep werd eerst nog even geklopt, daarna werd de was bewerkt op het wasbord. Niet alles ging in de wastobbe, de bovenkleding werd in de wind gehangen. De stank rook je toch niet, immers iedereen deed het zo. Bewoners uit de grote steden met hun parfum op, dat was pas vies. Het was in het museum mogelijk om echte borstels te kopen, borstels die handmatig in elkaar waren gezet en niet zoals het in de moderne tijd vaak gebeurt met gebruik van een nietje. Zo rondlopend waande je jezelf zeker 60 jaar terug in de tijd. Wandelend in de zon in zo'n museum lijkt het allemaal heel romantisch, maar in werkelijkheid was het een bestaan van hard werken en ploeteren. Voor ons was het een dag van genieten, een dag waarop we veel gezien en ervaren hebben. Hopelijk lukt het de evenementencommissie het volgend jaar weer zo'n schitterende excursie te organiseren.

Jan Loeffen

BEGRAAFPLAATS, KASTEELLAAN TE WIJCHEN.

De beheerder, de heer Hans van der Zwalum, van de oude begraafplaats aan de Kasteellaan te Wijchen, nabij de Tol heeft zich met een verzoek tot ons gericht.

Zijn probleem / vraag omschrijft hij als volgt:

Op de oude begraafplaats zijn gedurende meer dan 150 jaren mensen begraven. Wie in welk graf en op welke plaats ligt begraven is steeds administratief bijgehouden. Volgens deze administratie is ook bijgehouden welke graven geruimd zijn en welke plaatsen er vrij zijn voor gebruik anno nu. Wat schetst echter de verbazing van de beheerders, dat op vrije plaatsen waar men dus volgens de analen geen resten van eerdere doden denkt aan te treffen er steeds weer allerlei resten in de vorm van schedels en beenderen wordt aangetroffen en soms meerdere schedels uit een graf. Dit is frustrerend voor de beheerders en roept vragen op van "Hoe kan dit?"

Naar berichten uit zeggen van en via via, zijn er verhalen dat er gedurende de oorlog meerdere omgekomen geallieerde soldaten zijn begraven en is er misschien wel een soort tijdelijk massagraf aangelegd is bij een vliegtuigongeluk of dergelijke. Militairen van het neergestorte vliegtuig bij Batenburg zijn hier begraven en hebben later een erebegraving in Nijmegen gekregen. Zijn de resten van betreffende bemanning hier achtergelaten? Heeft er alleen een symbolische herbegraving plaatsgevonden? Zijn er meer van dit soort gevallen geweest? Zijn er mensen die hier meer van weten?

Hans van der Zwalum zou hier graag over geïnformeerd willen worden. U kunt hem bereiken onder telefoonnummer 024-6411556. U kunt ook eventueel de informatie doorgeven aan het documentatiecentrum van Tweestromenland te bereiken via e-mail: Tweestromenland@hetnet.nl

NIEUWS VAN HET STREEKMUSEUM TWEESTROMENLAND

Pastoor Zijlmanstraat 3, 6658 EE Beneden-Leeuwen. Telefoon 0487-591952
info@museumtweestromenland.nl; www.museumtweestromenland.nl

1. Vooraf.

Het jaar 2011 loopt ten einde. Voor ons reden om met dankbaarheid terug te kijken op een goed museumjaar. De door de subsidiërende gemeenten aangekondigde bezuinigingen zijn meegevallen. De energiekosten zijn, o.m. door een strenge winter 2010/2011 echter tegengevallen. Maar het bezoek en de horecaomzet van de foyer stemmen ons tevreden. Per saldo zullen we zeker op de kleinste moeten letten. We werken daarom aan een meerjarenbegroting en -investeringsplan zodat we niet weer worden overvallen door overheidsbezuinigingen, kostenstijgingen zonder dat we onze inkomstenkant hieraan hebben aangepast. Kortom, er nog veel te doen. In deze Nieuwsbrief wordt u weer volledig geïnformeerd.

2. Museum Tweestromenland bestaat 25 jaar: 1986-2011.

Met onze vrijwilligers hebben we op 16 december jl. het 25-jarig bestaan van het streekmuseum op een bescheiden wijze gevierd. Kort is stilgestaan bij de roerige geschiedenis van ons museum. Opgericht in 1986 en gestart in het oud-gemeentehuis van Maasbommel. Daarna, in 1994, verhuist naar de huidige locatie het klooster in Beneden-Leeuwen. In 1995 ontruimt in verband de evacuatie door het dreigende hoogwater. Dan de jarenlange strijd om het voortbestaan gedurende de jaren 2004 tot 2010 en met op 22 oktober de feestelijke heropening van het geheel gerenoveerde én uitgebreide museumgebouw. Museum Tweestromenland is klaar voor de toekomst.

3. Expositie "Stoottroepers in Maas en Waal (tot 5 maart 2012)

Deze tentoonstelling is op 14 oktober jl. onder grote belangstelling o.a. van een aantal Maas en Waalse Stoters officieel geopend.

4. Expositie "Schuttersgilden in Maas en Waal" (vanaf beging april 2012).

De voorbereidingen voor deze nieuwe tentoonstelling zijn in volle gang. We werken hiermee samen met het gilde van Niftrik, de Gelderse Schuttersfederatie, het Liemersmuseum in Zevenaar en Gelders Erfgoed in Zutphen. Onze vrijwilligers staan te popelen om deze tentoonstelling, die de aparte traditie van de Gilden en Schutterijen in de zuidoost hoek van Maas en Waal.

5. Watertafelproject Inter Amnes Tuta (Veilig tussen de dijken).

Wij willen "het water" (het centrale thema van ons museum) ook daadwerkelijk het museum binnenhalen. Door een watertafel leren de kinderen (en de volwassen bezoekers) op een speelse manier wat het water in onze streek "doet". Wat gebeurt er bij overstromingen, bij dijkdoorbraken, wat zijn de hoogten in het gebied tussen de rivieren en welk deel stroomt het eerste "vol". De dijkdoorbraken van 1861 (aan de Waal in Beneden-Leeuwen) en 1926 (aan de Maas en Nederasselt) kunnen nagespeeld worden.

Ook de verschillende Maas en Waalse landschappen en -grondsoorten (uiterwaarden, komgronden, oeverwallen, zand- en rivierduinen, bos en heide) krijgen een plek bij dit project.

Momenteel worden alle gegevens (hoogtekaarten, reliëfs, foto's, kaarten e.d.) verzameld bij Rijkswaterstaat en het Waterschap Rivierenland. De benodigde financiën worden verzameld (een bescheiden bedrag is al toegezegd). De vrijwilligers willen graag aan de bak om dit bijzondere project te realiseren. Ook de leerlingen van de scholen zullen van dit aanschouwelijk onderwijs veel leren. Bovendien is het ook nog leuk.

6. Het Educatief programma "Verzamelen" voor de groepen 3/4 van het basisonderwijs is operationeel en het nieuwe programma voor groep 7/8 "Water en beroepen" staat in de startblokken.

Met veel interesse bezoeken de leerlingen van groep 3/4 ons museum. Het nieuwe programma "Verzamelen" samengesteld met hulp van Edu-Art Arnhem is aantrekkelijk en leerzaam gebleken. Nu wordt gewerkt aan een nieuw programma voor groep 7/8. Dit zal als thema krijgen: Water en de beroepen, zoals schipper, visser, rietdekker, mandenvechter, touwslager, klompenmaker en het eigentijdse equivalent daarvan. Weer een interessante klus.

7. Gebruik foyer voor vergaderingen, cursussen, presentaties, huwelijksvoltrekking.

Onze foyer kan onafhankelijk van het museum gebruikt worden voor vergaderingen (max. 60 personen), presentaties en kleinschalige activiteiten. Alle faciliteiten hiervoor zijn aanwezig: koffie/thee, drankje, audiovisuele hulpmiddelen, flap-overs, geluidinstallatie.

De foyer is door de gemeente West Maas en Waal aangewezen als buitengewone trouwlocatie. Een perfecte en bijzondere plek om uw huwelijk te laten voltrekken. Uiteraard kunt u in het museum aparte trouwfoto's (laten) maken.

De foyer is, samen met een museumrondleiding, ook beschikbaar voor familiefeestjes als verjaardagen, recepties e.d. De catering wordt altijd door het museum verzorgd.

Vraag naar de mogelijkheden (zaalhuur, drankje, faciliteiten, arrangementen als high tea, lunch of buffet).

8. Jeugdactiviteiten en doedingen voor kinderen.

Museum Tweestromenland is glansrijk geslaagd voor de keuring op gezin- en kindvriendelijkheid door de Junior Inspectie Museum 2011: VIER sterren.

Wat kunnen kinderen, naast een wandeling door het verleden van Maas en Waal (van mammoet tot poepdoos, van water en eendenkooi, Romeinse vondsten en andere "oude" zaken) in het museum zelf doen. Een kleine opsomming: foto opdracht (4/5 jaar), museumquiz geel (6-9 jaar), museumquiz groen (9-12 jaar), beroepenquiz (vanaf 9 jaar), speurneus (vanaf 9 jaar), de koffer van Johanna over de watersnood 1861 (vanaf 10 jaar), botten opgraven, kinderhoek met kleurplaten, puzzels, memory spel, breien en punniken. Regelmatig worden extra activiteiten georganiseerd.

9. Presentatie Fietsroute "Maas en Waal door Kinderogen" op woensdagmiddag 1 februari 2012.

Deze fietsroute, die al eerder door de Stichting Coppeling is uitgebracht, wordt opnieuw ten doop gehouden. De route is aangepast en hersteld. Voor kinderen in groepsverband en hun ouders is het een mooie kennismaking met de prachtige natuur en het culturele erfgoed van onze streek. De route is in de museumwinkel te koop a € 2,--.

9. Literatuurfestival op 16 maart 2012: Peter Buwalda, schrijver.

Door Bibliotheek Rivierenland wordt in samenwerking met ons museum en de bibliotheek Beneden-Leeuwen een literatuurfestival georganiseerd. Het belooft een interessante avond te worden waarin het werk van de schrijver Peter Buwalda centraal staat. Let op de persberichten.

10. Eindelijk zicht op het opknappen parkeerterrein en omgeving museumgebouw van Tweestromenland.

Nu de geplande bouwwerkzaamheden rondom het gebouw niet door zullen gaan (dus géén zorgwoningen, géén bibliotheek, géén Centrum voor jeugd en gezin) wordt onze bezoeker geconfronteerd met een desolate omgeving: bergen zand, rotzooi van andere bouwers in de buurt, wateroverlast en vuil. Wij worden als museum daarop aangekeken terwijl we er niets aan veranderen kunnen. We hebben de gemeente en de eigenaar van deze terreinen gevraagd hier iets aan te doen.

Al enige tijd zijn wij in overleg met de gemeente West Maas en Waal om ons parkeerterreinterrein te laten opknappen. De gemeente heeft nu een reconstructieplan voor de Past. Zijlansstraat waarin ook het parkeerterrein zal worden meegenomen. Wij maken nu samen met de gemeente een inrichtingsplan voor tuin en parkeerterrein rondom ons museum. In principe heeft de gemeenteraad het benodigde krediet ad € 47.500,-- beschikbaar gesteld. Er breken goede tijden aan voor de parkeerders in het centrum van Beneden-Leeuwen!

Wij wensen u allen een Gezond 2012.

Beneden-Leeuwen, 20 december 2011.
Het museumbestuur.

Arnold de Kock, voorzitter en Hannie Wakker, secretaris.

INFORMATIE GEVRAAGD

De heer Voorhorst, bewoner van de boerderij "Munnikenhof" aan de Woerdsestraat 34 te Altforst heeft informatie gevraagd van historische feiten en/of wederwaardigheden betreffende de boerderij "Munnikenhof".

Het betreft vragen over de directe omgeving van de boerderij zoals:

landschap, tuin, feiten van historische waarden, bewoning, beplanting etc. en literatuur en/of oude foto's van de boerderij en zijn omgeving. Een en ander om een bijdrage te kunnen leveren aan een onderzoek in samenwerking met Gelders Landschap om de historische waarden van de Munnikenhof te beschrijven. Voor Informatie doorgeven en/of nadere vragen hierover stellen kunt u contact opnemen met de heer Arjen Voorhorst, Woerdsestraat 34 te Altforst. Telefoon 0610-935992 of per e-mail: arjenvoorhorst@concepts.nl